

Załącznik do Uchwały Nr XVI/106/2016

Rady Powiatu Puckiego

z dnia 8 lutego 2016 r.

**POWIATOWY PROGRAM
DZIAŁAŃ NA RZECZ
OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
NA LATA
2016-2025**

Puck 2016

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	3
2. Opis problemu – niepełnosprawność jako problem społeczny	5
3. Diagnoza istniejącego stanu w zakresie infrastruktury działającej na rzecz osób niepełnosprawnych	9
4. Cel szczegółowy 1	15
<i>Inicjowanie, prowadzenie i wspieranie działań zmierzających do likwidacji barier (m.in. architektonicznych, komunikacyjnych, społecznych) utrudniających osobom niepełnosprawnym pełne uczestnictwo w życiu społecznym</i>	
5. Cel szczegółowy 2	19
<i>Rozwój usług rehabilitacyjnych</i>	
6. Cel szczegółowy 3	22
<i>Integracja społeczna, zapobieganie społecznemu wykluczeniu – wspieranie aktywnego udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym (kultura, sport, turystyka)</i>	
7. Cel szczegółowy 4	25
<i>Integracja i aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych</i>	
8. Podsumowanie	29

1. Wstęp

Zgodnie z danymi Światowej Organizacji Zdrowia prawie miliard ludzi na świecie (15 proc. ludności globu) cierpi na różne niepełnosprawności. Spośród nich prawie 200 milionów osób cierpi z powodu niepełnosprawności w stopniu ciężkim. Jedna na 6 osób w Unii Europejskiej jest niepełnosprawna, w stopniu od lekkiego do znacznego, co oznacza, że około 80 mln Europejczyków ma ograniczone możliwości pełnego uczestnictwa w życiu społecznym i gospodarczym.

Powszechność zjawiska stawia przed poszczególnymi państwami obowiązek podejmowania działań zapobiegających powstawaniu oraz łagodzenia jej skutków. Działania na rzecz osób niepełnosprawnych są zadaniem ogólnospołecznym, bowiem skutki niepełnosprawności dotyczą wszystkich dziedzin życia.

W Polsce według wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 2011 roku liczba osób niepełnosprawnych wynosiła na koniec marca 2011r. około 4,7 mln (dokładnie 4 697,0 tys.). Tym samym liczba osób niepełnosprawnych w Polsce stanowiła 12,2% ludności kraju. Spośród nich pracuje zaledwie 465 tys. – wynika z danych GUS za III kwartał 2011 roku. Choć wskaźnik ten z każdym rokiem się poprawia, to wciąż daleko nam do innych krajów Unii Europejskiej, gdzie zatrudnienie niepełnosprawnych wynosi około 50%.

Podstawą opracowania „Powiatowego Programu Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2016-2025” (zwanego dalej „Programem”) jest art. 35a pkt 1) ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz.U. z 2011 r. Nr 127 poz. 721 z późn.zm.), który stanowi, że do zadań powiatu należy – opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie:

- a) rehabilitacji społecznej,
- b) rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia,
- c) przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

Dokument ten wyznacza założenia polityki samorządu powiatowego w zakresie:

- a) rehabilitacji społecznej,
- b) rehabilitacji zawodowej i zatrudnienia,
- c) przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

Standardy światowe i europejskie sformułowane w licznych dokumentach międzynarodowych określają, że osoby niepełnosprawne mają prawo do pełnego uczestnictwa i równych szans w życiu społecznym i zawodowym.

Program jest zgodny z programami i ustawodawstwem polskim zawartym w szczególności w następujących aktach:

- 1) Konstytucji RP zawierającej zapisy zapobiegające praktykom dyskryminacyjnym wobec osób niepełnosprawnych,

- 2) Karcie Praw Osób Niepełnosprawnych – uchwała Sejmu RP z dnia 1 sierpnia 1997 r. (M.P. Nr 50, poz. 475),
- 3) uchwale Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych z dnia 7 grudnia 2012 r. (M.P. z 2012 r., poz. 991),
- 4) ustawie z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2011 Nr 127, poz. 721 z późn.zm.),
- 5) Kodeksie pracy w zapisach zabraniających praktyk dyskryminacyjnych wobec osób niepełnosprawnych.

Program jest zgodny z:

- 1) Powiatową Strategią Rozwiązywania problemów społecznych 2016-2025,
- 2) Programem Operacyjnym Kapitał Ludzki,
- 3) Strategią Polityki Społecznej Województwa Pomorskiego 2014-2020 (zał. nr 1 do uchwały 763/XXXVI/13 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 20.12.2013)

Opracowany Program jest dokumentem służącym realizacji polityki socjalnej. Stanowi podstawę do opracowania i realizacji programów celowych na rzecz osób niepełnosprawnych i pozyskania dodatkowych środków na programy z Państwowego Funduszu Osób Niepełnosprawnych, jak również umożliwiające wykorzystanie środków z Unii Europejskiej, a w szczególności Europejskiego Funduszu Społecznego.

Program jest kontynuacją działań, które podjęto w ramach realizacji poprzedniego programu dla powiatu puckiego na rzecz poprawy warunków życia społecznego, zawodowego osób niepełnosprawnych na lata 2004-2014.

Rozpoznanie i zdiagnozowanie potrzeb osób niepełnosprawnych, a także podejmowanie działań mających na celu wyeliminowanie przeszkód utrudniających osobom niepełnosprawnym aktywny udział w życiu społecznym zapobiega marginalizowaniu i wykluczeniu społecznemu tej grupy osób.

Program na rzecz osób niepełnosprawnych ma na celu zminimalizowanie skutków niepełnosprawności oraz umożliwienie zaspokojenia potrzeb osób niepełnosprawnych we wszystkich obszarach życia. Program ma charakter otwarty, a stopień ogólności zawartych w programie działań i inicjatyw oraz włączania na różnych etapach jego realizacji nowych podmiotów, uczestników. Z uwagi na zmieniające się uwarunkowania, potrzeby jak i oczekiwania osób niepełnosprawnych, dopuszcza się możliwość poszerzenia go o nowe obszary działań.

Zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej w powiecie puckim realizują Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pucku i Powiatowy Urząd Pracy w Pucku.

Warunkiem realizacji Programu jest uczestnictwo w nim i ścisła współpraca z samorządami gminnymi, jednostkami pomocy społecznej, organizacjami pozarządowymi, placówkami służby zdrowia i innymi podmiotami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych.

2. Opis problemu – niepełnosprawność jako problem społeczny

Według spisu powszechnego z 2011 roku w województwie pomorskim, mieszkało 284,5 tys. osób niepełnosprawnych. Stanowiło to tym samym 12,5% ludności całego województwa pomorskiego. Większość osób niepełnosprawnych to kobiety – 152,6 tys. (52,6%), niepełnosprawnych mężczyzn było 131,9 tys. (46,4%). Większość pomorskich niepełnosprawnych zamieszkuje miasta - 199,7 tys. osób. Na wsi zamieszkiwało 84,8 tys. osób niepełnosprawnych (dane z GUS).

Jednym z najbardziej niepokojących problemów społecznych ostatnich lat, nie tylko w kraju i województwie, ale i na całym świecie jest wzrost liczby osób niepełnosprawnych.

Według danych ze spisu powszechnego w 2011 roku liczba osób niepełnosprawnych w województwie pomorskim wynosi 284,5 tys. (12,5% w skali kraju), natomiast ich liczba w powiecie puckim to 7367 osób. Liczba osób niepełnosprawnych wzrasta, co może wiązać się między innymi ze starzeniem się społeczeństwa. Starzenie się społeczeństwa jest związane ze zmniejszaniem się odsetka nowonarodzonych oraz wydłużaniem przeciętnego trwania życia.

Zgodnie z klasyfikacją GUS zbiorowość osób niepełnosprawnych dzieli się na dwie podstawowe grupy:

- osoby niepełnosprawne prawnie tj. takie, które posiadają odpowiednie, aktualne orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony,
- osoby niepełnosprawne tylko biologicznie tj. takie, które nie posiadają orzeczenia, ale mają (odczuwają) całkowicie lub poważnie ograniczoną zdolność do wykonywania podstawowych czynności.

Według Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności udział osób niepełnosprawnych w 2014 r. ze znacznym stopniem niepełnosprawności wynosiły 28,4%, z umiarkowanym 42,3%, z lekkim 29,3%. Wśród osób niepełnosprawnych prawnie w wieku produkcyjnym struktura ta przedstawiała się następująco: ze znacznym 22,0%, z umiarkowanym 45,0%, z lekkim 33,0%.

W tej grupie ludności najczęściej występującym schorzeniem były choroby układu krążenia (46,9%). Kolejne schorzenia pod względem liczby wydanych orzeczeń to: schorzenia neurologiczne, psychiczne oraz upośledzenie umysłowe (43,2%), uszkodzenia i choroby narządu ruchu (42%). Należy podkreślić, że wśród osób, u których orzeczone jedno z podstawowych wymienionych grup schorzeń, co druga osoba cierpi dodatkowo na inne schorzenie, np. uszkodzenia i choroby narządu wzroku, słuch lub inny rodzaj niepełnosprawności ustalony orzeczeniem właściwej komisji.

Głównymi przyczynami powstawania niepełnosprawności są:

- choroby układu sercowo naczyniowego,
- choroby nowotworowe,
- urazy i wypadki, w tym wypadki przy pracy, komunikacyjne i w gospodarstwach domowych,

- choroby psychiczne i negatywne skutki dotyczące higieny i jakości zdrowia psychicznego,
- niedostateczna opieka przed i popołogowa nad matką i dzieckiem,
- choroby genetyczne, uszkodzenia centralnego układu nerwowego,
- zatrucia i utrata zdrowia wskutek różnych szkodliwych substancji występujących w środowisku pracy i zamieszkania,
- wadliwy styl życia,
- choroby zakaźne i infekcyjne,
- zanieczyszczenie środowiska naturalnego.

Systematycznie wzrasta w powiecie puckim liczba orzeczeń o niepełnosprawności wydawanych przez powiatowy zespół ds. orzekania o niepełnosprawności.

W okresie od 2010 do 2014 wydano łącznie 6493 orzeczeń o niepełnosprawności, z tego:

- 15,63 % osobom do 16 roku życia
- 84,37 % osobom powyżej 16 roku życia.

Gdy mowa o sprawności człowieka, oznacza to:

- sprawność organizmu (zdolność organizmu lub jego układów do wypełniania właściwych funkcji),
- sprawność psychologiczną (zdolność do samodzielnego organizowania własnego działania),
- sprawność społeczną grupy (członkowie grupy, do której należy jednostka, są zdolni do podejmowania działań zespołowych).

Niepełnosprawność oznacza trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy.

W ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych dla osób w wieku powyżej 16 roku życia ustalono trzy stopnie niepełnosprawności: znaczny umiarkowany, lekki. Zaliczenie do jednego z nich zależy od stopnia naruszenia sprawności organizmu, zdolności do samodzielnej egzystencji i konieczności pomocy lub opieki ze strony innych osób.

Do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych.

Do lekkiego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w istotny sposób obniżenie zdolności organizmu do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

Osoby, które nie ukończyły 16 roku życia zaliczane są do osób niepełnosprawnych, jeżeli mają naruszoną sprawność fizyczną lub psychiczną o przewidywanym okresie trwania powyżej 12 miesięcy, z powodu wady wrodzonej, długotrwałej choroby lub uszkodzenia organizmu, powodującą konieczność zapewnienia im całkowitej opieki lub pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych w sposób przewyższający wsparcie potrzebne osobie w danym wieku.

Człowiek niepełnosprawny znajduje się w trudniejszej sytuacji życiowej od reszty społeczeństwa. Pomimo, że funkcjonuje on w rodzinie, nawiązuje kontakty środowiskowe, z różnymi instytucjami, to jego udział w życiu społecznym, ze względu na różne dysfunkcje jest ograniczony. Od stopnia niepełnosprawności zależy czy osiągnie on odpowiednie wykształcenie, uzyska zatrudnienie, zapewni sobie materialne warunki życia, dostęp do infrastruktury medycznej i rehabilitacyjnej, do systemu edukacji czy kultury. Obok utrudnień spowodowanych stopniem niepełnosprawności funkcjonują też w społeczeństwie trudne do pokonania bariery świadomościowe – bierność, niezrozumienie, niewiedza.

Ponieważ niepełnosprawność trwale lub okresowo utrudnia i ogranicza lub uniemożliwia samodzielną egzystencję trzeba stworzyć osobom nią dotkniętym warunki umożliwiające im pełne uczestnictwo w życiu społecznym. Dużą rolę w pokonaniu tych barier odgrywa rodzina, która spełnia w stosunku do osoby niepełnosprawnej funkcje opiekuńczą i zapewnia materialny poziom życia. Określa również działania życiowe osoby niepełnosprawnej, inspirowane do aktywności życiowej i wspiera psychicznie.

Do rozwiązywania problemów życiowych osób niepełnosprawnych i zaspokajania ich potrzeb powołane zostały różnego rodzaju instytucje – lecznicze, rehabilitacyjne, społeczne. Wszystkie działające instytucje, urzędy, szkoły mogą stwarzać warunki do zaspokajania potrzeb życiowych osób niepełnosprawnych, a w szczególności integrować osoby niepełnosprawne z otoczeniem.

Jednak można zaobserwować, że osoby niepełnosprawne są mało aktywne i widoczne w życiu społecznym. W dużej mierze przyczyną tego zjawiska są bariery architektoniczne, urbanistyczne i komunikacyjne.

Z nieznaności problemów osób niepełnosprawnych, braku doświadczeń w kontaktach z nimi wynika, że są traktowani jako „odmieńcy”. Jest to główna przyczyna nieumiejętności zachowania się wobec nich.

To wszystko może wywołać wśród osób niepełnosprawnych poczucie odrzucenia i wycofania się z działań związanych z pokonywaniem różnorodnych barier. Brak akceptacji dla samych siebie to też wynik nietolerancji i brak akceptacji społecznej wywołujące różnego rodzaju frustracje i brak zaufania. Uczestnictwo tych osób

w życiu społecznym zależy nie tylko od nich samych ale jaki klimat i warunki stworzy społeczeństwo, aby mogli znaleźć swoje miejsce obok ludzi sprawnych.

Pomimo podejmowania coraz szerszych działań na rzecz wyrównywania szans osób niepełnosprawnych, w dalszym ciągu utrudniony jest dostęp tych osób do kultury i oświaty, a istniejące wciąż bariery architektoniczne, urbanistyczne i komunikacyjne uniemożliwiają im pełne uczestnictwo w życiu społecznym. Ze względu na niesprawność organizmu osoby niepełnosprawne mają poważne trudności i nie powracają do czynnego życia, ponieważ trudno im znaleźć pracę, co przyczynia się do znacznego wykluczenia społecznego tych osób.

Konsekwencje z tytułu niepełnosprawności ponosi rodzina, bowiem to na niej spoczywa ciężar opieki, pielęgnacji, zaspokojenia potrzeb socjalno-bytowych i społecznych jednego, a czasem kilku jej członków. W związku ze wzrostem liczby rodzin w których przebywają osoby z różną niepełnosprawnością należy zapewnić tej grupie społecznej właściwe formy wsparcia (np. porady prawne i psychologiczne).

Podejmowane dotychczas przez administrację publiczną, organizacje pozarządowe i inne instytucje działania na rzecz osób niepełnosprawnych świadczą o znacznym postępie w zakresie wyrównywania szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałania ich społecznemu wykluczeniu. Poprzez coraz większą świadomość społeczną, która polega na rozumieniu praw osób bez względu na ich sprawność psychofizyczną zmiany, jakie zachodzą mają pozytywny wydźwięk. Tworzy się coraz więcej programów, które służą integracji społecznej i gospodarczej, uwzględniając interesy wszystkich obywateli w tym osób niepełnosprawnych. Jednak osoby niepełnosprawne narażone są na różne przeszkody i nie mogą w pełni korzystać z praw jakie im przysługują.

Dlatego też niniejszy program ma służyć w niwelowaniu wszelkich trudności, a doświadczenie w dotychczasowej realizacji zadań posłuży stworzeniu odpowiednich warunków życia wszystkim obywatelom bez względu na wiek, płeć i rodzaj niepełnosprawności, pozwala też mieć nadzieję, że zwiększy się skuteczność wspólnych działań wynikających z Powiatowego programu na rzecz osób niepełnosprawnych.

3. DIAGNOZA ISTNIEJĄCEGO STANU W ZAKRESIE INFRASTRUKTURY DZIAŁAJĄCEJ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Na terenie powiatu puckiego funkcjonują instytucje i organizacje działające na rzecz osób niepełnosprawnych oraz podejmowane są działania mające na celu wsparcie osób niepełnosprawnych i ich rodzin w codziennym funkcjonowaniu.

Podmioty działające na rzecz osób niepełnosprawnych w powiecie puckim

Lp	Nazwa jednostki	Adres
1	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pucku	ul. Mestwina 32 84-100 Puck
2	Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności	ul. Mestwina 32 84-100 Puck
3	Powiatowy Urząd Pracy w Pucku	ul. Elizy Orzeszkowej 7 84-100 Puck
4	Niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej: 1. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Sanitas" Przychodnia pod Kogucikiem 2. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "BIK-MED" 3. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Centrum Zdrowia Kobiety"	ul. Przebendowskiego 16/A 84-100 Puck ul. Armii Wojska Polskiego 16 84-100 Puck ul. Nowy Świat 10 84-100 Puck
5	Szpital Pucki Sp. z o.o. - poradnia gastroenterologiczna - poradnia kardiologiczna - poradnia kardiologiczna dziecięca - poradnia chirurgii urazowo-ortopedycznej - poradnia urologiczna - poradnia zdrowia psychicznego - poradnia chirurgii ogólnej - rehabilitacja	ul. 1 Maja 13 A 84-100 Puck
6	Dom Pomocy Społecznej w Pucku	ul. A. Majkowskiego 3 84-100 Puck
7	Dom Pomocy Społecznej w Lubkowie	ul. Długa 50 84-110 Lubkowo
8	Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna	ul. Kolejowa 7 84-100 Puck
9	Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy	ul. Zamkowa 5 84-100 Puck
10	Warsztat Terapii Zajęciowej w Pucku	ul. Mestwina 32 84-100 Puck

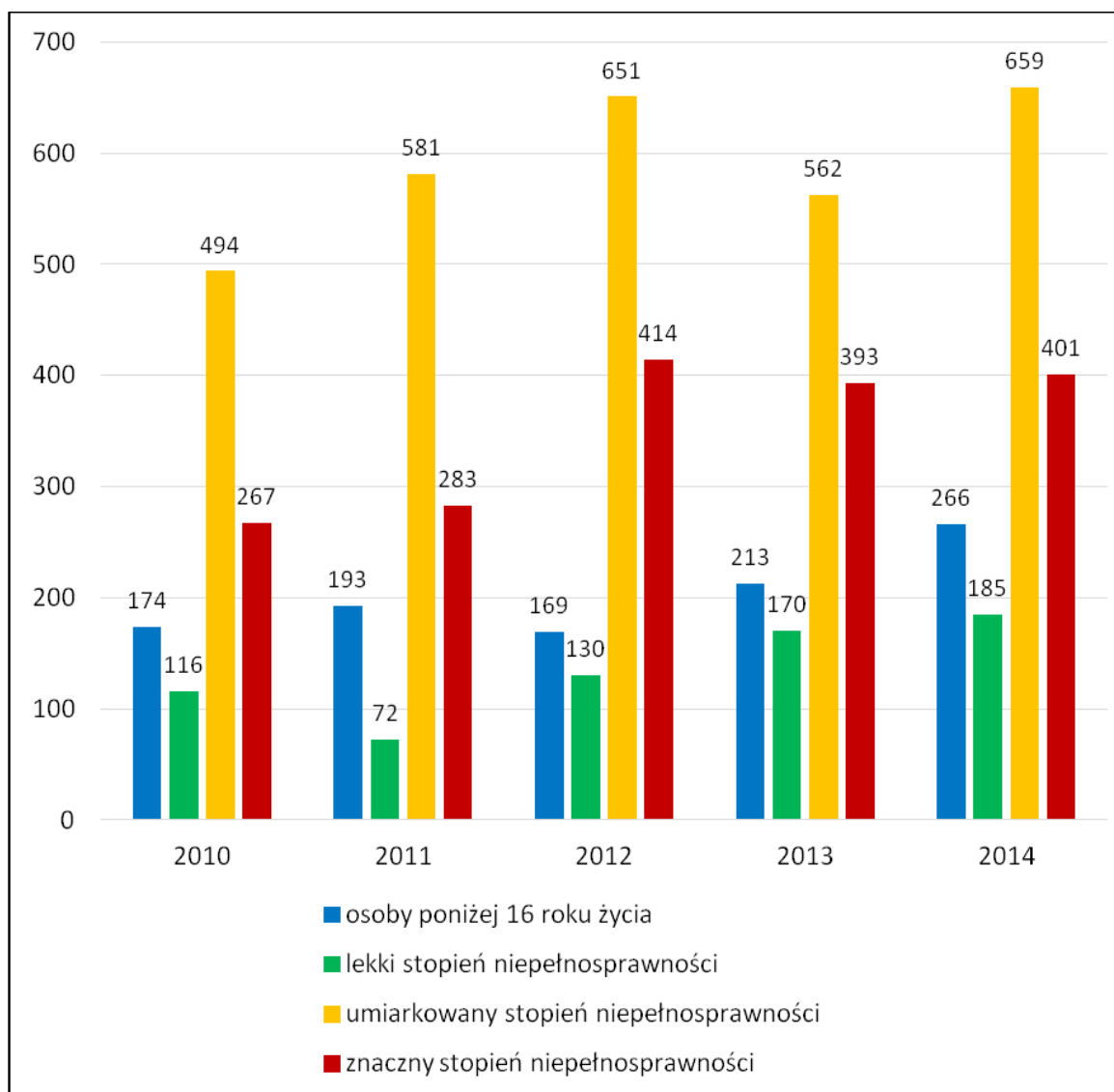
11	Środowiskowy Dom Samopomocy Środowiskowy Klub w Pucku	ul. Mestwina 32 84-100 Puck
12	Powiatowa Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych	ul. Elizy Orzeszkowej 5 84-100 Puck
13	Centrum Integracji Społecznej w Pucku	ul. 1. Armii Wojska Polskiego 1A 84 – 100 Puck
14	Ośrodki Pomocy Społecznej 1. MOPS Jastarnia 2. MOPS Hel 3. MOPS Puck 4. GOPS Puck 5. GOPS Krokowa 6. GOPS Kosakowo 7. MOPS Władysławowo	ul. Portowa 24 84-140 Jastarnia ul. Wiejska 50 84-150 Hel ul. 1go Maja 13 84-100 Puck ul. 10 lutego 29 84-100 Puck ul. Wejherowska 3 84-110 Krokowa ul. Fiołkowa 2 B 81-198 Kosakowo ul. Gen J. Hallera 19 84-120 Władysławowo
15	Dzienny Ośrodek Senior - Wigor	ul. Żarnowiecka 5 84-100 Puck
16	Przedszkole integracyjne	ul. Wejherowska 32A 84-100 Puck

Organizacje pozarządowe zgodnie z listą na stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Pucku

<http://bip.starostwo.puck.pl/Article/id,69.html>

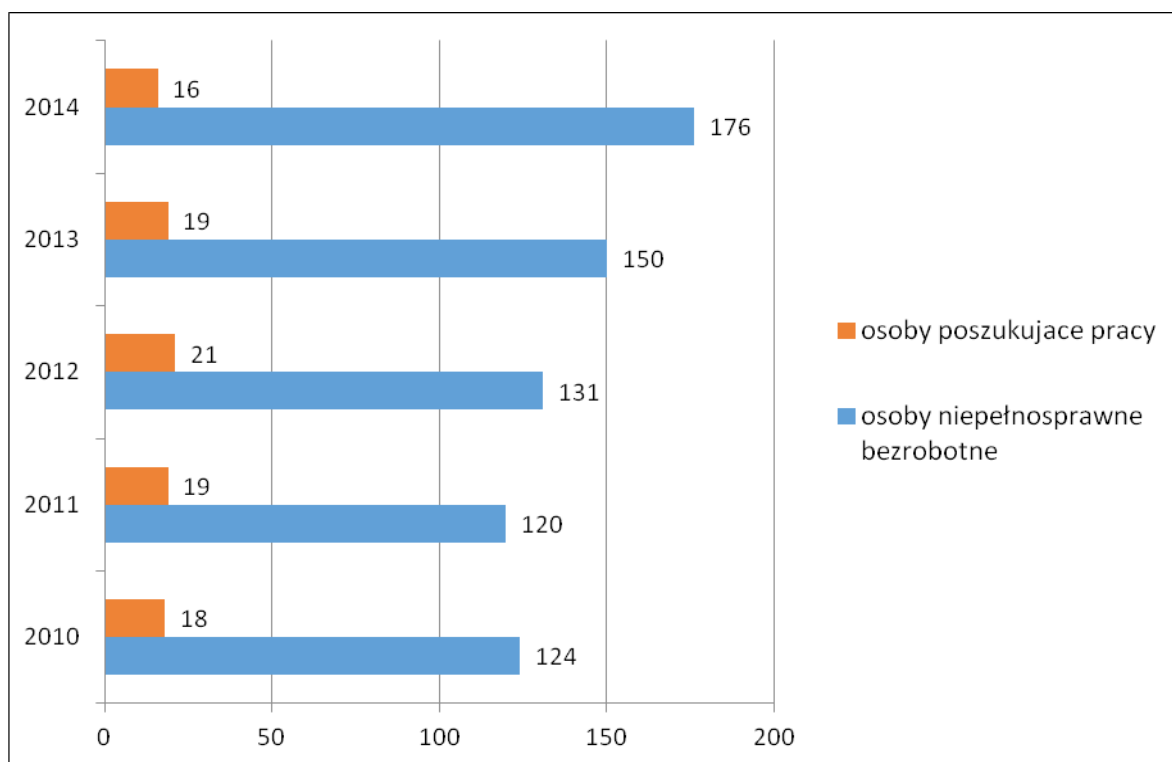
**Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności przez Powiatowy Zespół ds.
Orzekania
o Niepełnosprawności w Pucku**

lp.	rok	osoby poniżej 16 roku życia	lekki stopień niepełnosprawności	umiarkowany stopień niepełnosprawności	znaczny stopień niepełnosprawności
1	2010	174	116	494	267
2	2011	193	72	581	283
3	2012	169	130	651	414
4	2013	213	170	562	393
5	2014	266	185	659	401

Liczba osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w PUP Puck.

rok	osoby niepełnosprawne bezrobotne	osoby poszukujące pracy
2010	124	18
2011	120	19
2012	131	21
2013	150	19
2014	176	16

Liczba osób niepełnosprawnych korzystających z dofinansowania ze środków**Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych:**

a) zaopatrzenie ortopedyczne i turnusy rehabilitacyjne:

Rok	Liczba osób korzystających z dofinansowania zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i sprzęt rehabilitacyjny			Liczba osób korzystających z dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych		
	Ogółem wniosków	Przyznano dofinansowanie	W tym: Dzieci i młodzież	Ogółem wniosków	Przyznano dofinansowanie	W tym: Dzieci i młodzież
2010	273	243	67	213	158	25
2011	237	231	97	102	67	29
2012	200	191	75	110	70	24
2013	294	188	46	135	39	21
2014	338	280	78	173	76	21

b) likwidacja barier funkcjonalnych:

Rok	Liczba osób korzystających z dofinansowania do likwidacji barier architektonicznych			Liczba osób korzystających z dofinansowania do likwidacji barier w komunikowaniu się i technicznych		
	Ogółem wniosków	Przyznano dofinansowanie	W tym: Dzieci i młodzież	Ogółem wniosków	Przyznano dofinansowanie	W tym: Dzieci i młodzież
2010	28	22	2	48	10	3
2011	19	18	4	16	8	1
2012	28	21	2	45	32	9

201 3	24	10	3	30	6	0
201 4	25	14	2	44	29	16

Na terenie powiatu puckiego liczne organizacje pozarządowe, instytucje podejmują działania na rzecz osób niepełnosprawnych, aby zminimalizować skutki niepełnosprawności. Działania realizowane są ze środków własnych, ze środków pozyskanych z różnych źródeł pozabudżetowych i otrzymanych od sponsorów.

Należy w dalszym ciągu podejmować różne działania zmierzające do wyrównania szans osób niepełnosprawnych poprzez:

- wczesne rozpoznanie oraz kompleksową specjalistyczną pomoc w zakresie rehabilitacji, stymulacji, terapii oraz wspierania rozwoju,
- zapewnienie edukacji w jak najkorzystniejszych dla niego warunkach (klasy integracyjne, indywidualna nauka),
- leczenie i rehabilitację, zapewnienie dostępu do niezbędnego sprzętu rehabilitacyjnego, pomocniczego, oraz wszelkiej technicznej pomocy,
- umożliwienie uczestnictwa w zorganizowanych formach spędzania wolnego czasu,
- umożliwienie udziału osobom, które nie mogą pracować w zajęciach w warsztatach terapii zajęciowej,
- organizowanie odpowiednich szkoleń zawodowych dostosowanych do różnych dysfunkcji, readaptację zawodową,
- umożliwienie pracy zawodowej z trenerem pracy lub przez internet,
- przebywanie w ośrodku wsparcia dziennego jako alternatywa dla domów pomocy społecznej,
- dostęp do kultury, rekreacji, turystyki i sportu,
- zapewnienie wsparcia i pomocy w codziennym funkcjonowaniu w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania.

Podsumowując należy stwierdzić, że dzieci potrzebują odpowiedniego systemu nauczania, młodzież przygotowania do pracy, dorośli zatrudnienia, a wszyscy dobrej wczesnej rehabilitacji i aktywnych form spędzania wolnego czasu.

Celem programu jest kompleksowe ujęcie całokształtu zagadnień niepełnosprawności oraz stwarzanie odpowiednich warunków umożliwiających osobom niepełnosprawnym pełne uczestnictwo we wszelkich dziedzinach życia.

4. Cel szczegółowy 1

Inicjowanie, prowadzenie i wspieranie działań zmierzających do likwidacji barier (m.in. architektonicznych, komunikacyjnych i społecznych) utrudniających niepełnosprawnym pełne uczestnictwo w życiu społecznym.

Obowiązujące przepisy prawa zapewniają osobom niepełnosprawnym dostęp do wszelkich instytucji użyteczności publicznej, posiadanie maksymalnej swobody poruszania się, wstęp do budynków i środków transportu. W praktyce niestety występują liczne bariery funkcjonalne, do których można zaliczyć:

- bariery architektoniczne – utrudnienia w korzystaniu przez osobę niepełnosprawną z budynków i otoczenia,
- bariery urbanistyczne – utrudnienia w korzystaniu z niezabudowanej przestrzeni publicznej,
- bariery w komunikowaniu się – utrudnienia w porozumiewaniu się między ludźmi i dostępie do informacji,
- bariery transportowe – utrudnienia w korzystaniu ze środków transportu,
- bariery techniczne – utrudnienia w korzystaniu z przestrzeni życiowej człowieka wskutek braku odpowiednio przystosowanych urządzeń technicznych.

Likwidacja istniejących barier pozwoli osobie niepełnosprawnej na aktywne uczestnictwo w życiu społecznym i zawodowym. Występujące bariery są przyczyną izolacji osoby niepełnosprawnej od otoczenia i uzależnienia jej od pomocy innych osób.

Włączenie się osób niepełnosprawnych do czynnego i aktywnego życia w społeczeństwie jest podstawowym warunkiem integracji społecznej. Należy więc podejmować działania zmierzające do usuwania występujących barier, które ograniczają lub uniemożliwiają osobom samodzielne funkcjonowanie w środowisku.

Dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej należy stworzyć możliwość uczęszczania do ogólnie dostępnych placówek oświatowych ponieważ nauczanie jest obowiązkowe, należy zapewnić je wszystkim bez względu na rodzaj i stopień niepełnosprawności.

Zadania:

1. Likwidacja barier architektonicznych, oraz technicznych w budynkach użyteczności publicznej, a w szczególności w placówkach edukacyjnych, zakładach opieki zdrowotnej, oraz w mieszkaniach osób niepełnosprawnych oraz likwidacja barier w środkach transportu publicznego i na peronach.

2. Aktywizowanie działań zmierzających do usuwania przeszkód utrudniających uczestnictwo i poruszanie się w obiektach użyteczności publicznej i budynkach mieszkalnych.
3. Podejmowanie działań zmierzających do przestrzegania prawa budowlanego w zakresie budownictwa bez barier w obiektach użyteczności publicznej i budynkach mieszkalnych.
4. Tworzenie możliwości do korzystania ze sprzętu rehabilitacyjnego niezbędnego do funkcjonowania w społeczeństwie.
5. Utworzenie Punktu Poradnictwa Specjalistycznego dla osób niepełnosprawnych (porady prawne, socjalne, psychologiczne).
6. Podejmowanie działań mających na celu rozpowszechnianie informacji dotyczące problemów osób niepełnosprawnych poprzez informacje w prasie lokalnej, na prelekcjach, spotkaniach, na stronach internetowych dostępnych dla osób niepełnosprawnych.
7. Inicjowanie działań zmierzających do stworzenia osobom niepełnosprawnym możliwości pełnego i aktywnego udziału w życiu kulturalnym, sporcie, rekreacji i turystyce.
8. Przeciwdziałanie izolacji dzieci i młodzieży poprzez umożliwienie im kształcenia w szkołach różnych typów tak aby mogli kształcić się w szkołach o różnych profilach i nie pozostali poza systemem edukacji.
9. Tworzenie integracyjnych grup przedszkolnych, klas integracyjnych w szkołach.
10. Likwidacja barier transportowych i społecznych umożliwiających korzystanie z ogólnodostępnych placówek oświatowych dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej.
11. Tworzenie programów stypendialnych i pomocowych adresowanych do uczniów i studentów niepełnosprawnych.

Działania:

1. Egzekwowanie prawa przez służby budowlane w zakresie budowania bez barier budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej.
2. Informowanie społeczności o możliwościach korzystania ze środków PFRON w celu likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się, technicznych.
3. Podejmowanie działań zmierzających do zmniejszenia barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym i dostępie do edukacji, w tym pomoc w:
 - zakupie środków transportu dostosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych dla jednostek powiatu, samorządów gminnych, organizacji pozarządowych,
 - zakupie i montażu oprzyrządowania do samochodu posiadanego przez osobę niepełnosprawną,
 - zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
 - utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
 - uzyskaniu prawa jazdy kategorii B,
 - zakupie urządzeń brajlowskich i lektorskich,

- zakupie specjalistycznego sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem, oraz szkolenia w zakresie jego obsługi,
 - opłacie za pobyt dziecka osoby niepełnosprawnej w żłobku lub w przedszkolu.
4. Podejmowanie działań dotyczących zaopatrzenia w przedmioty techniczne umożliwiające komunikowanie się z otoczeniem.
 5. Podejmowanie działań zmierzających do likwidacji barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej.
 6. Podejmowanie działań do przystosowania środowiska pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Oczekiwane rezultaty:

1. Wzrost liczby obiektów użyteczności publicznej bez barier architektonicznych.
2. Wzrost ilości mieszkań pozbawionych barier – przystosowanych do osób niepełnosprawnych w tym .
3. Likwidacja barier, które utrudniają osobom niepełnosprawnym poruszanie się po najbliższym terenie.
4. Likwidacja barier architektonicznych, transportowych, społecznych w szkołach.
5. Wzrost liczby osób niepełnosprawnych uczęszczających do placówek edukacyjnych i rehabilitacyjnych oraz uczestniczących w życiu społecznym.
6. Zwiększenie ilości grup integracyjnych w przedszkolach i szkołach.
7. Zmniejszenie ilości dzieci objętych nauczaniem indywidualnym.
8. Objęcie pomocą finansową uczniów.
9. Większa samodzielność i niezależność osób niepełnosprawnych.
10. Zmniejszenie ilości osób pozostających w domu z powodu barier architektonicznych i komunikacyjnych.
11. Swobodne przemieszczanie się środkami transportu przez osoby niepełnosprawne.
12. Podniesienie świadomości społeczeństwa w zakresie niepełnosprawności.
13. Poszerzenie zakresu wiedzy osób niepełnosprawnych na temat dostępnych form pomocy.
14. Wzrost zainteresowania społeczności lokalnej problemami osób niepełnosprawnych.
15. Zwiększenie uczestnictwa w imprezach kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych osób niepełnosprawnych.
16. Zwiększenie wykorzystania potencjału osób niepełnosprawnych we wszystkich dziedzinach życia.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

1. Ilość przeprowadzonych likwidacji barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej.
2. Ilość przeprowadzonych likwidacji barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych.
3. Ilość przeprowadzonych likwidacji barier komunikacyjnych.
4. Ilość zorganizowanych imprez oraz różnorodność form aktywnego spędzania czasu.
5. Liczba informacji o działaniach osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia, promujących pozytywny wizerunek osób niepełnosprawnych.

6. Liczba dzieci niepełnosprawnych objęta edukacją we wszystkich typach szkół.
7. Liczba utworzonych grup integracyjnych w przedszkolach, szkołach na różnym poziomie.
8. Liczba placówek oświatowych bez barier.
9. Liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego.
10. Liczba dzieci objęta nauczaniem indywidualnym.

5. Cel szczegółowy 2

Rozwój usług rehabilitacyjnych

Rehabilitacja i usługi rehabilitacyjne mają za zadanie pomóc osiągnąć i utrzymać optymalny poziom niezależności i funkcjonowania osób niepełnosprawnych w środowisku zamieszkiwania. Wczesne wykrywanie, diagnozowanie, interwencja i stymulacja mogą znacznie ograniczyć skutki niepełnosprawności oraz zwiększyć sprawność organizmu.

Ograniczeniu skutków niepełnosprawności będzie sprzyjać podejmowanie działań zmierzających do doposażenia w sprzęt rehabilitacyjny placówek i instytucji zajmujących się rehabilitacją osób niepełnosprawnych. Niezbędne jest inicjowanie tworzenia punktów sprzedaży i wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego, ortopedycznego i środków pomocniczych dla osób niepełnosprawnych.

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych rehabilitacja osób niepełnosprawnych oznacza zespół działań, w szczególności organizacyjnych, leczniczych, psychologicznych, technicznych, szkoleniowych, edukacyjnych i społecznych zmierzających do osiągnięcia, przy aktywnym uczestnictwie tych osób, możliwie najwyższego poziomu ich funkcjonowania, jakości życia i integracji społecznej.

Rehabilitacja powinna być dostępna, wcześnie zapoczątkowana oraz kompleksowa.

Powinna również:

- przywracać osobom niepełnosprawnym zdolność do wykonywania samodzielnie podstawowych codziennych czynności,
- przygotować do samodzielnego życia w społeczeństwie,
- umożliwić zaopatrzenia w środki techniczne, przedmioty ortopedyczne, sprzęt rehabilitacyjny, które ułatwia funkcjonowanie w życiu codziennym,
- umożliwić zatrudnienie stosownie do posiadanych kwalifikacji i niepełnosprawności.

Zadania:

1. Uświadamianie potrzeb wdrażania wczesnej rehabilitacji.
2. Stwarzanie możliwości kontynuowania rehabilitacji w domu oraz możliwość korzystania z usług rehabilitacyjnych w miejscu zamieszkania.
3. Tworzenie grup psychoterapeutycznych i samopomocowych dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin.
4. Stworzenie warunków do zaspokajania podstawowych potrzeb osób niepełnosprawnych w zakresie dostępności do niezbędnych pomocy technicznych, sprzętu rehabilitacyjnego, ortopedycznego.
5. Rozwój poradnictwa specjalistycznego: medycznego, socjalnego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego

6. Rehabilitacja zawodowa w zakresie inicjowania i organizowania stanowisk pracy uwzględniających rodzaj niepełnosprawności.
7. Stworzenie możliwości korzystania z usług stomatologicznych dla osób niepełnosprawnych leżących lub mających trudności z poruszaniem się w miejscu zamieszkania

Działania:

1. Podejmowanie działań na rzecz tworzenia sieci placówek rehabilitacyjnych.
2. Podejmowanie działań zmierzających do doposażenia w sprzęt rehabilitacyjny placówek i instytucji zajmujących się rehabilitacją osób niepełnosprawnych.
3. Zwiększanie środków kompensujących utratę danej funkcji organizmu, w tym zwłaszcza środków technicznych m.in. przedmiotów ortopedycznych, pomocniczych, rehabilitacyjnych ułatwiających osobom niepełnosprawnym przystosowanie i readaptację społeczną.
4. Wspieranie działań instytucji i organizacji prowadzących rehabilitację leczniczą, społeczną i zawodową.
5. Rozpowszechnianie aktualnych informacji na temat dostępnych w środowisku lokalnym usług rehabilitacyjnych, programów działań i form pomocy osobom niepełnosprawnym w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej i leczniczej.
6. Tworzenie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego.
7. Inicjowanie i wspieranie działań na rzecz zwiększenia dostępności do usług rehabilitacyjnych.
8. Promowanie zadań instytucji i placówek zajmujących się rehabilitacją społeczną, zawodową i leczniczą.
9. Doposażenie obiektów służących rehabilitacji w sprzęt rehabilitacyjny służący osobom niepełnosprawnym z różnymi dysfunkcjami.
10. Utworzenie poradnictwa w gminach dla osób niepełnosprawnych.

Oczekiwane rezultaty:

1. Stworzenie środowiska przyjaznego osobom niepełnosprawnym.
2. Wzrost świadomości wśród osób niepełnosprawnych w zakresie potrzeby podejmowania wczesnej i kompleksowej rehabilitacji.
3. Zwiększenie dostępności oraz ilości osób korzystających z różnych form usług rehabilitacyjnych.
4. Utworzenie nowych placówek rehabilitacyjnych i doposażenie już istniejących.
5. Utworzenie placówek poradnictwa specjalistycznego.
6. Stworzenie możliwości rehabilitacji domowej.
7. Utworzenie placówek zaopatrzenia ortopedycznego i wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

1. Liczba nowych placówek rehabilitacyjnych.
2. Liczba wyposażonych placówek rehabilitacyjnych.
3. Liczba osób niepełnosprawnych, którym dofinansowano zakup przedmiotów ortopedycznych, pomocniczych, rehabilitacyjnych.
4. Liczba osób objętych rehabilitacją zawodową.
5. Liczba osób korzystających z rehabilitacji społecznej.
6. Liczba akcji promujących wczesną i kompleksową rehabilitację.
7. Liczba osób, których wzrosła aktywność społeczna lub zawodowa.

6. Cel szczegółowy 3

Integracja społeczna, zapobieganie społecznemu wykluczeniu – wspieranie aktywnego udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym (kultura, sport, turystyka)

Celem integracji jest umożliwienie osobom poszkodowanym na zdrowiu prowadzenia normalnego życia i na tych samych zasadach jak innym członkom określonych grup społecznych.

Osoby niepełnosprawne mają takie same prawa jak i osoby pełnosprawne. Aby zagwarantować im te prawa należy podejmować działania oraz stworzyć system wyrównywania szans i tworzenie warunków umożliwiających im korzystanie z wszelkich praw przysługujących wszystkim obywatelom.

Równość szans polega na eliminacji wszelkich przeszkód (fizycznych, finansowych, socjalnych, psychologicznych) utrudniających lub zniechęcających osoby niepełnosprawne do aktywnego udziału w życiu społecznym. Należy podejmować działania przeciwdziałające zjawiskom odrzucenia, wykluczenia. Aby przeciwdziałać wymienionym zjawiskom należy inspirować rozwój ruchu społeczno-lokalnego, wspierać organizacje pozarządowe, które podejmują działania na rzecz poprawy jakości życia osób niepełnosprawnych, aktywnego udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, w tym kultura, sport, turystyka. Stworzenie możliwości uczestnictwa w życiu publicznym, kulturalnym, sportowym oraz rekreacji i turystyce podnosi tym osobom jakość ich funkcjonowania w codziennym życiu. Ich aktywna działalność we wszystkich dziedzinach życia łamie stereotypy funkcjonujące w społeczeństwie na temat osób niepełnosprawnych i buduje ich pozytywny wizerunek. Akceptacja ze strony środowiska eliminuje odrzucenie, wykluczenie.

Należy podejmować różnorakie działania na rzecz osób niepełnosprawnych mające doprowadzić do samodzielności jednostek, ich niezależności finansowej i pełnej integracji ze społeczeństwem.

Integracja wyraża się przez akceptację i dostrzeganie miejsca osób niepełnosprawnych w społeczeństwie, dostrzeganiu ich potrzeb życiowych, zawodowych i edukacyjnych.

Osoby niepełnosprawne mają zagwarantowane prawo pełnego uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej tak aby miały możliwości wykorzystania swego potencjału.

Należy umożliwić im dostęp do biur, instytucji, ośrodków kultury i usług z nią związanych oraz zapewnić możliwość uprawiania sportu i rekreacji.

Zadania:

1. Podniesienie wiedzy społeczeństwa na temat praw przysługujących osobom niepełnosprawnym.
2. Podnoszenie świadomości społecznej osób niepełnosprawnych w zakresie przysługujących im praw i możliwości uczestnictwa w życiu społecznym.
3. Upowszechnianie aktualnych informacji na temat dostępnych programów i form pomocy dla osób niepełnosprawnych, ich rodzin i podmiotów działających na rzecz osób niepełnosprawnych.
4. Podejmowanie działań mających na celu zapewnienie osobom niepełnosprawnym możliwości uprawiania sportu i turystyki.
5. Promowanie osiągnięć artystycznych i sportowych osób niepełnosprawnych.

6. Promowanie wypoczynku i rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych poprzez uczestnictwo w turnusach rehabilitacyjnych, wczasach rodzinnych, imprezach integracyjnych itp.
7. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie integracji społecznej.
8. Podejmowanie działań na rzecz aktywnej integracji społecznej, zawodowej, zdrowotnej, edukacyjnej osób niepełnosprawnych w ramach projektów realizowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.
9. Podejmowanie działań na rzecz aktywnej integracji i wyrównywania szans osób niepełnosprawnych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.
10. Edukacja społeczeństwa poprzez wydawanie broszur, ulotek, plakatów i artykułów o prawach i uprawnieniach osób niepełnosprawnych.
11. Udział w programach, projektach, konkursach i pozyskiwanie środków finansowych na działania z zakresu aktywnej integracji ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i innych źródeł finansowych.
12. Organizowanie imprez, wystaw, aukcji, olimpiad i przeglądów artystycznych dla osób niepełnosprawnych i z ich udziałem.
13. Organizowanie imprez integracyjnych z okazji różnych rocznic i uroczystości.
14. Przeciwdziałanie izolacji dzieci i młodzieży niepełnosprawnej poprzez organizowanie imprez integracyjnych na terenie szkoły i w środowisku lokalnym.
15. Pobudzanie aktywności osób niepełnosprawnych poprzez umożliwienie im udziału w turnusach rehabilitacyjnych, wycieczkach itp.
16. Stworzenie różnych form (np. warsztaty terapii zajęciowej, kluby środowiskowe, Centrum Integracji Społecznej) i objęcie osób niepełnosprawnych treningami usamodzielnienia i zaradności osobistej i włączenie ich do aktywnego życia w społeczności lokalnej.
17. Włączenie organizacji pozarządowych do działań na rzecz integracji osób niepełnosprawnych.
18. Podejmowanie działań na rzecz pomocy osobom niepełnosprawnym chorym psychicznie.
19. Tworzenie rodzinnych domów pomocy społecznej, rozszerzenie działalności dziennych ośrodków wsparcia.

Działania:

1. Edukacja społeczeństwa poprzez wydawanie broszur, ulotek, plakatów i artykułów o prawach, uprawnieniach osób niepełnosprawnych.
2. Promocja osiągnięć zawodowych, artystycznych, sportowych, osób niepełnosprawnych celem ukształtowania w społeczeństwie pozytywnego wizerunku osób niepełnosprawnych.
3. Opracowanie i opublikowanie informacji o prawach i uprawnieniach osób niepełnosprawnych.

4. Opracowanie i realizacja projektów i programów oraz pozyskiwanie środków na aktywną integrację osób niepełnosprawnych w ramach programów, projektów i konkursów finansowych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.
5. Udział w projektach, programach, konkursach i pozyskiwanie środków finansowych na działania z zakresu aktywnej integracji ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i innych źródeł.
6. Organizowanie imprez integracyjnych z okazji różnych rocznic i uroczystości.
7. Udostępnianie obiektów sportowych, rekreacyjnych, wystawowych dla promowania działalności osób niepełnosprawnych we wszystkich dziedzinach.
8. Przeciwdziałanie izolacji dzieci i młodzieży niepełnosprawnej poprzez organizowanie imprez integracyjnych na terenie szkoły i w środowisku lokalnym.
9. Wyszukiwanie, wspieranie i rozwijanie talentów i uzdolnień osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach twórczości artystycznej.
10. Włączenie organizacji pozarządowych do działań na rzecz integracji osób niepełnosprawnych.

Oczekiwane rezultaty:

1. Zmiana świadomości społeczeństwa dotycząca osób niepełnosprawnych.
2. Utrwalenie pozytywnego wizerunku osób niepełnosprawnych w świadomości społecznej.
3. Wzmocnienie poczucia własnej wartości wśród osób niepełnosprawnych.
4. Rozszerzenie zakresu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w ramach aktywnej integracji.
5. Zwiększenie ilości imprez z udziałem osób niepełnosprawnych.
6. Zwiększenie wykorzystania potencjału osób niepełnosprawnych we wszystkich dziedzinach życia.
7. Opracowanie, wydawanie i aktualizowanie informacji o prawach i uprawnieniach osób niepełnosprawnych.
8. Zintegrowanie współpracy instytucji lokalnych działających na rzecz osób niepełnosprawnych.
9. Wzrost zainteresowania społeczności lokalnej problemami osób niepełnosprawnych.

Wskaźniki osiągnięcia celu:

1. Liczba osób uczestniczących w programach i projektach.
2. Liczba wystaw, koncertów dotyczących twórczości artystycznej osób niepełnosprawnych.
3. Liczba imprez integracyjnych.
4. Liczba osób skierowanych na turnusy rehabilitacyjne.
5. Liczba osób korzystających z dodatkowych form integracji społecznej.
6. Liczba informacji o działaniach osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia, promujących pozytywny wizerunek osób niepełnosprawnych.

7. Cel szczegółowy 4

Integracja i aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych

Osoby niepełnosprawne mają prawo do podjęcia zatrudnienia z uwzględnieniem ich indywidualnych predyspozycji wynikających z rodzaju niepełnosprawności oraz kwalifikacji. Praca zawodowa zapewnia pełne uczestnictwo w życiu społecznym gdyż:

- zapewnia niezależność materialną,
- wzmacnia poczucie własnej wartości
- zapewnia kontakty społeczne i udział w życiu społeczności lokalnej.

Rehabilitacja zawodowa ma na celu ułatwienie osobie niepełnosprawnej uzyskanie i utrzymanie odpowiedniego zatrudnienia poprzez umożliwienie korzystania z poradnictwa zawodowego, szkolenia zawodowego i pośrednictwa pracy.

Bezrobocie dotyczy szczególnie osoby niepełnosprawne, które z racji swej niepełnosprawności, niskich kwalifikacji zawodowych i braku odpowiednich ofert pracy mają nikłe szanse na zatrudnienie. Należy podejmować działania zmierzające do wyrównywania szans zatrudniania i aktywizacji osób niepełnosprawnych.

Zatrudnianie osób niepełnosprawnych w powiecie puckim wymaga utrzymania sprawdzonych i istniejących rozwiązań w tym zakresie, ale również rozwoju nowych form szkolenia, kształcenia i zatrudnienia dostosowanych do ciągle zmieniającego się rynku pracy. Należy propagować, wspierać prowadzenie samodzielnej działalności gospodarczej, propagować ten rodzaj działalności oraz szkolić osoby w temacie rozpoczęcia działalności gospodarczej. Należy podjąć działania w celu utrzymania pracy przez osoby niepełnosprawne już zatrudnione (np. trener pracy).

Zadania:

1. Propagowanie oraz tworzenie programów aktywnego pośrednictwa pracy i doradztwa zawodowego dla osób niepełnosprawnych.
2. Propagowanie korzystnych warunków i zasad korzystania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przy tworzeniu stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych.
3. Informowanie osób niepełnosprawnych o możliwościach uzyskania środków finansowych na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej dofinansowywanej ze środków PFRON lub innych źródeł.
4. Podejmowanie działań na rzecz poszerzenia oferty szkoleniowej dla osób niepełnosprawnych.

5. Podejmowanie działań mających na celu zwiększenie zatrudnienia osób niepełnosprawnych poprzez tworzenie, przystosowanie stanowisk pracy, adaptacje pomieszczeń i urządzeń do potrzeb osób niepełnosprawnych, zatrudnienie pracownika pomagającego pracownikowi niepełnosprawnemu oraz stosowanie instrumentów i usług rynku pracy.
6. Tworzenie nowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych.
7. Upowszechnianie informacji ułatwiających pracodawcom tworzenie i wyposażenie nowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych (np. informator dla pracodawców).
8. Upowszechnianie informacji o możliwości aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych ze środków min. PFRON, UE.
9. Wprowadzenie trenera pracy i asystenta osoby niepełnosprawnej.
10. Rozwój wszelkiego rodzaju doradztwa w Powiatowym Urzędzie Pracy - zawodowego, psychologicznego, doboru kierunku szkolenia, planowania ścieżki kariery zawodowej.
11. Inicjowanie i wspieranie działań na rzecz tworzenia warsztatów terapii zajęciowej, zakładu aktywności zawodowej, spółdzielni socjalnych.
12. Organizowanie doradztwa zawodowego dla osób niepełnosprawnych.
13. Utworzenie punktów informacyjnych w gminach dla osób niepełnosprawnych
14. Utworzenie specjalistycznego ośrodka szkoleniowo-rehabilitacyjnego (hostelu) przy ośrodku adaptacyjnym w Pucku (umożliwienie przygotowania osób niepełnosprawnych do samodzielnego funkcjonowania).
15. Podejmowanie działań w uzyskaniu mieszkań chronionych i socjalnych dla osób niepełnosprawnych.

Działania:

1. Przygotowywanie ulotek, broszur informacyjnych oraz podawanie informacji w lokalnej prasie dla pracodawców o preferencyjnych warunkach w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy, zatrudniania osób niepełnosprawnych oraz o zasadach korzystania ze środków PFRON.
2. Upowszechnianie programów na rzecz aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych.
3. Szkolenie i przekwalifikowanie osób niepełnosprawnych dostosowane do ich możliwości, a także zgodne z potrzebami lokalnego rynku pracy.
4. Przyznawanie osobom niepełnosprawnym środków finansowych na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej.
5. Zwiększenie zatrudnienia poprzez tworzenie, przystosowanie stanowisk pracy, adaptację pomieszczeń i urządzeń do potrzeb osób niepełnosprawnych, możliwość zatrudnienia pracownika pomagającego pracownikowi niepełnosprawnemu (trener pracy, asystent).
6. Organizowanie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego dla osób niepełnosprawnych, ich szkolenie i przekwalifikowanie oraz promowanie różnych form zatrudnienia.
7. Pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

8. Wypracowanie współpracy wszystkich podmiotów zajmujących się rehabilitacją zawodową.
9. Podejmowanie działań na rzecz zwiększenia mieszkań chronionych i socjalnych dla osób niepełnosprawnych
10. Podejmowanie działań na rzecz utworzenia hostelu dla osób niepełnosprawnych.

Oczekiwane rezultaty:

1. Rozszerzenie oferty szkoleniowej dla osób niepełnosprawnych.
2. Zwiększenie liczby zatrudnionych osób niepełnosprawnych, w tym na otwartym rynku pracy.
3. Zwiększenie liczby osób przeszkolonych.
4. Zwiększenie liczby stanowisk organizowanych przy udziale środków PFRON, UE oraz z innych źródeł.
5. Zwiększenie liczby osób niepełnosprawnych korzystających z doradztwa zawodowego, psychologicznego.
6. Wzrost szans osób niepełnosprawnych na zatrudnienie zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami i predyspozycjami.
7. Zwiększenie liczby zatrudnionych osób niepełnosprawnych zgodnie z ich kwalifikacjami.
8. Zwiększenie liczby spółdzielni socjalnych, mieszkań chronionych i socjalnych, stworzenie specjalistycznego ośrodka szkoleniowo-rehabilitacyjnego (hostelu).

Wskaźniki osiągnięcia celu:

1. Liczba osób niepełnosprawnych zatrudnionych na otwartym rynku pracy.
2. Liczba osób niepełnosprawnych podejmujących działalność gospodarczą.
3. Liczba utworzonych stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych.
4. Liczba osób niepełnosprawnych podwyższających kwalifikacje, szkolących się lub przekwalifikujących się.
5. Liczba spółdzielni socjalnych i innych form zatrudnienia osób niepełnosprawnych.
6. Liczba zatrudnionych w spółdzielniach socjalnych i innych formach zatrudnienia.
7. Liczba warsztatów terapii zajęciowej.
8. Liczba uczestników warsztatów terapii zajęciowej.
9. Liczba mieszkań chronionych i socjalnych, liczba miejsc w hostelu.

Instytucje współpracujące w osiągnięciu założonych celów

Samorząd powiatowy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Urząd Pracy, samorządy gminne, ośrodki pomocy społecznej, szkoły, organizacje

pozarządowe, wolontariusze, lokalne media, sponsorzy, wszelkie instytucje zajmujące się osobami niepełnosprawnymi, Powiatowa Społeczna Rada do spraw Osób Niepełnosprawnych.

8. Podsumowanie

Zapisane w „Powiatowym Programie działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2016-2025” cele charakteryzują się dużą ogólnością, ponieważ jest to dokument perspektywiczny przewidziany do realizacji w okresie 9-letnim. Daje on możliwość tworzenia projektów szczegółowych dotyczących czasami wąskiego wycinka zagadnień, które zostały ujęte w programie. Program jest otwarty, może być w trakcie zmieniany i aktualizowany w zależności od potrzeb. Jest dokumentem wymagającym współpracy samorządu powiatowego i gminnego, organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych, instytucji oświaty, kultury, sportu i turystyki, jednostek służby zdrowia, podmiotów zajmujących się aktywizacją społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych i ich rehabilitacją.

W powiecie puckim różne instytucje podejmują różnorodne, liczne działania na rzecz osób niepełnosprawnych, aby zminimalizować skutki niepełnosprawności, jak i zapewnić lepsze funkcjonowanie osób niepełnosprawnych z różnymi dysfunkcjami. Integrują swoje działania kierując je do tych osób, co przynosi wymierne efekty w postaci likwidacji barier funkcjonalnych, wzrostu liczby osób korzystających z pozamaterialnych form pomocy i zabezpieczenia socjalnego.

Zakres realizacji zadań ujętych w programie uzależniony będzie od wysokości środków finansowych samorządu powiatowego, gminnego, jak również od środków własnych podmiotów realizujących zadania na rzecz osób niepełnosprawnych zlecane do realizacji przez samorządy.

Część zadań ujętych w Programie możliwa będzie do realizacji ze środków z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przekazywanych zgodnie z algorytmem corocznie samorządowi powiatowemu, zgodnie z ustawą rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz ze środków pilotażowego programu „Aktywny samorząd”. Zakres realizacji zaplanowanych zadań w programie zależy od wielkości tych środków. Natomiast istnieje możliwość ubiegania się o środki, które można pozyskać z innych programów, które są skierowane do osób niepełnosprawnych jak i z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Do opracowania Programu posłużono się ankietami, które wypełniły osoby niepełnosprawne z powiatu puckiego i przesłały do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pucku.